

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 206/2020-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. mája 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom doc. JUDr. Štefanom Kočanom, PhD., Nitrianska 5, Piešťany, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 1 T 90/2014-363 z 25. januára 2017, uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23 To 46/2017 z 1. augusta 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Tdo 17/2019 z 20. augusta 2019, ako aj postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu, a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a argumentácia v ústavnej sťažnosti

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. decembra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom doc. JUDr. Štefanom Kočanom, PhD., ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1 T 90/2014-363 z 25. januára 2017 (ďalej len „napadnutý rozsudok“), uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 23 To 46/2017 z 1. augusta 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Tdo 17/2019 z 20. augusta 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“), ako aj postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že napadnutým rozsudkom bol sťažovateľ uznaný za vinného zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“). Napadnutým rozsudkom mu bol zároveň uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 mesiacov, výkon ktorého bol podmienene odložený a bola mu určená skúšobná doba v trvaní 1 roka. Odvolanie sťažovateľa bolo napadnutým uznesením krajského súdu zamietnuté ako nedôvodné a jeho dovolanie bolo napadnutým uznesením najvyššieho súdu odmietnuté.

3. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti tvrdí, že už uvedenými rozhodnutiami všeobecných súdov a postupmi, ktoré predchádzali ich vydaniu, boli porušené jeho právo na obhajobu a jeho právo na spravodlivé súdne konanie.

4. Vo vzťahu k právu na obhajobu sťažovateľ vytýka súdom, že nebol ako obvinený bez právneho zástupcu predvolaný k výsluchu poškodeného [REDAKOVANÉ] 24. októbra 2014 a k výsluchu svedkyne [REDAKOVANÉ] v rovnaký deň. Ďalšou skutočnosťou, ktorú sťažovateľ považuje za porušenie svojho práva na obhajobu, je, že v čase vyhotovenia znaleckého posudku ešte nebol v procesnom postavení obvineného, a preto mu uznesenie o pribratí znalca nebolo doručené a nemohol proti nemu ani podať sťažnosť. Za porušenie práva na obhajobu považoval sťažovateľ aj to, že okresný súd nevyhovел jeho návrhu na vykonanie vyšetrovacieho pokusu. Taktiež dodal, že okresný súd, ako aj krajský súd v odôvodnení svojich rozhodnutí vôbec neodôvodnili, prečo odmietli jeho návrhy na vykonanie dokazovania, čím mali okrem jeho práva na obhajobu porušiť aj jeho práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj podľa čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“).

5. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti poukázal aj na viaceré pochybenia okresného súdu, ktoré boli dôvodom, aby krajský súd zrušil jeho rozsudky zo 4. marca 2015 a zo 16. marca 2016.

6.1 V rámci porušenia práva na spravodlivý proces sťažovateľ vytkol okresnému súdu a krajskému súdu, že na hlavnom pojednávaní 2. februára 2015 opísal poškodený skutok inak, ako je opísaný vo výroku napadnutého rozsudku. Konajúce súdy neodstránili rozpory vo výpovedi poškodeného tak, ako to uviedol sťažovateľ vo svojom odvolaní proti rozsudku okresného súdu z 11. júna 2015. Sťažovateľ uviedol, že okresný súd a ani krajský súd sa nezaoberali skutočnosťou, že v deň spáchania skutku sťažovateľ nebol doma. Napokon uviedol, že na pojednávaní konanom 2. februára 2015 mu sudca neumožnil spontánne vypovedať, čím podľa sťažovateľa porušil § 122 ods. 2 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“).

6.2 Najvyššiemu súdu sťažovateľ vytkol, že nesprávne vyhodnotenie znaleckého posudku, a to vo vzťahu k jeho dôkazným návrhom, považuje za nesprávne právne

posúdenie, preto mal najvyšší súd vyhovieť jeho dovolaniu, ale tento sa iba formálne obmedzil na osvojenie si strohého odôvodnenia okresného súdu.

7. Napokon sťažovateľ poukázal na to, že v predmetnom trestnom konaní bol skutok v prvom bode obžaloby vymedzený úplne inak ako v prvom výroku rozsudku. Podľa sťažovateľa je neakceptovateľné, že bol uznaný vinným zo zločinu vydierania, pričom nebolo žiadnym dôkazným prostriedkom preukázané, že by poškodenému hrozil akoukoľvek ťažkou ujmom.

8. Sťažovateľ si uplatnil aj primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10 000 €, ktoré odôvodnil tým, že už uvedené porušenia jeho práv zasiahli do jeho života a spôsobili mu nemalé problémy.

9. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 2, č. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom ako aj rozhodnutiami a to rozsudkom Okresného súdu v Považskej Bystrici sp. zn. 1T/90/2014 zo dňa 25.1.2017, uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To/46/2017 zo dňa 1.8.2017 a uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Tdo 17/2019 zo dňa 30.8.2019 porušené boli.

2. Rozsudok Okresného súdu v Považskej Bystrici sp. zn. 1T/90/2014 zo dňa 25.1.2017, uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23To/46/2017 zo dňa 1.8.2017 a uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Tdo 17/2019 zo dňa 30.8.2019 v časti týkajúcej sa odsudzujúcich výrokov osoby sťažovateľa sa zrušujú a vec sa vracia Špecializovanému trestnému súdu pracovisko Banská Bystrica na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi primerané zadosťučinenie vo výške 10.000 €, ktoré je porušiteľ v III. rade povinný uhradiť sťažovateľovi do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia o výške 296,44 €, ktoré je povinný porušiteľ v III. rade zaplatiť do jedného mesiaca odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet právneho zástupcu sťažovateľa.“

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

10. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 131 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy v trojčlenných senátoch. Senát sa uznáva nadpolovičnou väčšinou svojich členov.

13. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

14. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

15. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,

- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

16. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

17. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

18.1 Podľa čl. 50 ods. 2 ústavy každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.

18.2 Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

19. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

20. Ústavný súd podotýka, že hoci sťažovateľ v texte svojej ústavnej sťažnosti namietal porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2, čl. 50 ods. 2 a 3 ústavy, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a ods. 3 písm. d) dohovoru, v samotnom petite sa domáhal iba vyslovenia porušenia čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2, čl. 50

ods. 2 a 3 ústavy. Ústavný súd s ohľadom na viazanosť petitom posudzoval iba články výslovne označené v petite ústavnej sťažnosti. V každom prípade to na posúdení veci ústavným súdom nič nezmenilo, pretože obsah už uvedených článkov ústavy a dohovoru tvoria obdobné záruky a z tohto dôvodu v týchto právach nebola podstatná odlišnosť.

III.A K namietanému porušeniu označených práv okresným súdom

21. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity.

22. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07, I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

23. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd

predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

24. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že napadnutý rozsudok okresného súdu bol predmetom súdneho prieskumu realizovaného krajským súdom na základe sťažovateľom podaného odvolania. Konanie o tomto odvolaní bolo skončené napadnutým uznesením krajského súdu. Pre rozhodnutie ústavného súdu v časti namietaného porušenia označených práv napadnutým rozsudkom okresného súdu je teda podstatné, že existoval „iný súd“, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy. To vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum ústavnou sťažnosťou prezentovaného porušenia označených práv zaručených ústavou a dohovorom napadnutým rozsudkom okresného súdu. Na prerokovanie tejto časti ústavnej sťažnosti nemá ústavný súd danú právomoc, preto ju bolo potrebné v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde].

III.B K namietanému porušeniu označených práv krajským súdom

25. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti vytýkal okresnému súdu a krajskému súdu viaceré okolnosti skutkového charakteru. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k okresnému súdu sa ústavný súd zaoberal vytýkanými okolnosťami iba vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

26. Konkrétne sťažovateľ namietal, že krajský súd nevyhovел jeho dôkazným návrhom a v napadnutom uznesení vôbec nevysvetlil prečo. Krajský súd v napadnutom uznesení vo vzťahu k nevykonaniu sťažovateľových návrhov uviedol: «... *síce obžalovaný ma právo brániť sa spôsobom, aký uzná za vhodný (vrátane uvádzania nepravdivých okolností s výnimkou krivého obvinenia), to ale neznamená, že orgány činne v trestnom*

konaní a súdy nie sú oprávnené takúto „obranu“ obžalovaného hodnotiť z pohľadu jej vierohodnosti. V tejto súvislosti okrem povahy usvedčujúcich priamych, či nepriamych dôkazov pri posudzovaní vierohodnosti obhajoby obžalovaného, nemožno prehliadnúť tú okolnosť, že v prvých dvoch odvolacích konaniach obžalovaný najmä namietal skutkové zistenia v nemožnosti priebehu skutku. V súčasnosti tieto tvrdenia opakuje, avšak súčasne už dopĺňa, že v čase činu ani nebol doma...

Takýto spôsob obhajoby je „nelogický“, pričom naviac senát odvolacieho súdu už ani nemohol vyhovieť obžalovanému doplniť dokazovanie správami mobilných operátorov. Údaje, ktoré obžalovaný požadoval zistiť (lokalizácia miesta volajúceho a volaného) sa s takým odstupom času (viac ako tri roky) nearchivujú.»

27. Pri posudzovaní otázky, či mohlo byť namietaným uznesením krajského súdu porušené právo sťažovateľa na obhajobu, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ mohol namietat' porušenie práva na obhajobu ako dovolací dôvod podľa § 371 ods. 12 písm. c) Trestného poriadku v dovolacom konaní pred najvyšším súdom.

28. Dôvody, prečo všeobecné súdy nevyhoveli dôkazným návrhom sťažovateľa, možno považovať vzhľadom na znenie ich odôvodnení za rozsiahle, vyčerpávajúce, zrozumiteľné a logické. Aj keď na posúdenie tvrdení sťažovateľa vo vzťahu k porušeniu práva na obhajobu krajským súdom ústavný súd nemá právomoc, tvrdenia sťažovateľa o tom, že krajský súd nevysvetlil, prečo nevyhovel jeho návrhom na dokazovanie, možno vyhodnotiť aj bez ich bližšieho posúdenia ústavným súdom ako zjavne nepravdivé. Posúdenie uvedených tvrdení v rozsahu namietanom sťažovateľom v jeho dovolaní bolo predmetom dovolacieho konania najvyššieho súdu, a teda o ochrane základných práv sťažovateľa bol oprávnený rozhodovať iný súd, preto ústavný súd túto časť ústavnej sťažnosti pri jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie [§ 56 ods. 2 písm. a), § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde].

29. Sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti okrem už uvedeného spochybňoval aj viaceré okolnosti v prípravnom konaní argumentujúc:

- v prípravnom konaní nebol upovedomený o výsluchu poškodeného [REDACTED] a svedkyne [REDACTED] konajúcom sa 24. októbra 2014,
- znalecký posudok [REDACTED] bol vypracovaný len na podklade výsluchu poškodeného a svedkyne zo 4. júla 2017 a uznesenie o pribratí už uvedeného znalca nebolo doručené obvinenému,
- poškodený a svedkyňa ako jeho súrodenci nemali byť poučení o práve odmietnuť výpoveď podľa § 130 ods. 1 Trestného poriadku, resp. v súdnom konaní pred okresným súdom,
- na hlavnom pojednávaní 16. marca 2016 bola nezákonne prečítaná zápisnica z výsluchu svedkyne [REDACTED] zo 4. júla 2014, teda z obdobia pred vznesením obvinenia,
- na hlavnom pojednávaní 2. februára 2015 mu sudca neumožnil spontánne vypovedať, čím podľa sťažovateľa porušil § 122 ods. 2 Trestného poriadku.

Podľa napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ale tieto námietky sťažovateľ vzniesol po prvýkrát až po právoplatnom skončení konania vo svojom dovolaní. Najvyšší súd v napadnutom uznesení vysvetlil sťažovateľovi, prečo sa týmito námietkami nemohol zaoberať.

29.1 Ústavný súd v uvedených súvislostiach poukazuje na svoju judikatúru, z ktorej vyplýva, že pokiaľ sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní až v konaní pred ústavným súdom námietku, ktorú mohol efektívne uplatniť a neuplatnil v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc (III. ÚS 149/04, III. ÚS 90/03, III. ÚS 135/03, II. ÚS 30/09, IV. ÚS 76/2012, I. ÚS 26/2014, I. ÚS 350/2016). Z uvedeného vyplýva, že pri rozhodovaní všeobecného súdu v konaní, ktorého je sťažovateľ účastníkom, sťažovateľ nemôže len pasívne vyčkávať na rozhodnutie a v prípade, ak je to preňho nepriaznivé, napadnúť ho ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu (prípadne dovolaním, pozn.), ale v záujme ochrany svojich práv sa má snažiť ovplyvniť všeobecný súd svojou argumentáciou ešte pred jeho rozhodnutím.

29.2 Keďže sťažovateľ už uvedené námietky (bod 29) nevyužil (už) v trestnom konaní, ale až v dovolacom konaní a následne duplicitne aj vo svojej ústavnej sťažnosti (kde okrem už uvedených pripojil aj tvrdenie o nezrovnalostiach vo výpovedi poškodeného na pojednávaní 2. februára 2015, pozn.), ústavný súd aj túto časť ústavnej sťažnosti pri jej predbežnom prerokovaní odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie [§ 56 ods. 2 písm. a), § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde].

III.C K namietanému porušeniu označených práv najvyšším súdom

30. Najvyššiemu súdu sťažovateľ vytykal, že sa nestotožnil s jeho pohľadom na nesprávne právne posúdenie veci vzhľadom na hodnotenie znaleckého posudku, ako aj vzhľadom na to, že v obžalobe mal byť skutok kladený za vinu sťažovateľovi iný ako vo výrokovej časti odsudzujúceho rozsudku.

31. Najvyšší súd v napadnutom uznesení k nesprávnemu právnemu posúdeniu uviedol: „*V rámci posudzovania existencie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je dovolací súd oprávnený skúmať, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Do úvahy prichádzajú dve alternatívy a síce, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin, alebo že skutok nie je trestným činom. Dovolací súd hodnotí zistený skutkový stav a vyjadrený v tzv. skutkovej vete v rámci konania o dovolaní len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. pripúšťa iba právne námietky vo vzťahu k zistenému skutkovému stavu súdmi nižších stupňov. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu súdmi v základnom, pôvodnom konaní, dovolací súd nesmie skúmať a meniť. Preto všetky námietky, ktorými obvinený napádal správnosť zisteného skutku a vyjadreného v tzv. skutkovej vete rozsudku okresného súdu alebo smerujúce proti hodnoteniu dôkazov, na podklade ktorých súdy v základnom konaní ustálili skutkový stav, sú v dovolacom konaní irelevantné a nemožno ich podriaďiť pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. To predovšetkým platí pre argumentáciu dovolateľa, že súdy nesprávne zistili skutkový stav, nakoľko poškodený na hlavnom pojednávaní*

konanom 2. februára 2015 mal uviesť, že spadol v podstate sám, že súdy neodstránili rozpory vo výpovediach poškodeného, že sa nezaoberali obhajobou obvineného, že v čase skutku nebol na mieste činu a mali nesprávne vyhodnotiť znalecký posudok. Pokiaľ obvinený namietal, že mal byť nesprávne uznaný za vinného zo zločinu vydierania (str. 10 dovolania), tak uvedená argumentácia obvineného je zjavne mylná, pretože bol uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. K právnemu posúdeniu skutku kladeného za vinu obvinenému a uvedenému v skutkovej vete rozsudku okresného súdu dovolací súd dodáva, že vykazuje všetky relevantné zákonné znaky prečinu úmyselného ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák.“

32. Ústavný súd konštatuje, že námietky, ktoré vytýkal sťažovateľ najvyššiemu súdu, nemožno vzhľadom na ich obsah podriaďiť pod nesprávne právne posúdenie. Vyhodnotenie znaleckého posudku a dôkazných návrhov sťažovateľa sú skutkové okolnosti a najvyšší súd správne podotkol v napadnutom uznesení, že správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu súdmi v základnom, pôvodnom konaní dovolací súd nesmie skúmať a ani meniť.

33. K námietkam sťažovateľa o porušení jednoty skutku, za ktorý bol odsúdený:

33.1 Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti svoje tvrdenie o porušení jednoty skutku oprel o to, že bol odsúdený za zločin vydierania. Dovolací súd toto sťažovateľovo tvrdenie v kontexte napadnutého trestného konania vyhodnotil ako nepravdivé, čo vyplýva aj z napadnutého rozsudku okresného súdu, z ktorého vyplýva, že sťažovateľ bol odsúdený za prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona.

33.2 Ústavný súd k uvedenému dodáva, že ak súd môže rozhodovať len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu, neznamená to ešte prijatie záveru o úplnej zhode medzi obžalobným návrhom a skutkovým výrokom rozsudku. Súd musí skutok uvedený v obžalobe prerokovať vždy v celom rozsahu, pričom má právo a povinnosť do rozhodnutia premietnuť výsledky dokazovania na hlavnom pojednávaní, ktoré môžu údaje uvedené v obžalobe modifikovať, pokiaľ sa neporuší totožnosť skutku. Totožnosť skutku je zachovaná, keď je zachovaná jeho podstata. Podstata skutku spočíva v konaní páchatel'a

a v následku, ktorý bol týmto konaním spôsobený a ktorý je relevantný z hľadiska trestného práva. Z § 278 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že podstata skutku spočíva v účasti obžalovaného na určitej udalosti vo vonkajšom svete, ktorá je uvedená v obžalobnom návrhu a z ktorej vznikol následok uvedený v obžalobe. Pritom však ani účasť (aktivita) obžalovaného a ani následok, ktorý tým bol spôsobený, nemusia byť úplne zhodné, stačí, ak sú aspoň sčasti zachované v rozhodnutí súdu (na základe výsledkov vykonaného dokazovania) v porovnaní s obžalobou. Podstatu skutku preto nemožno považovať za porušenie, ak sa zmenia okolnosti týkajúce sa miesta a času spáchania činu, rozsahu následkov, spôsobu vykonania činu, pohnútky činu alebo formy zavinenia.

34. Vzhľadom na už uvedené je podľa ústavného súdu zjavné, že najvyšší súd sa v dovolacom konaní vysporiadal s námietkami sťažovateľa relevantným spôsobom. Zrozumiteľne vysvetlil, prečo sa konkrétnymi dovolacími námietkami nemohol zaoberať (s. 5 a 6 napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, pozn.), a taktiež jasne a logicky odôvodnil, prečo dovolaním napadnuté rozhodnutie nebolo založené na nesprávnom právnom posúdení (pozri už uvedenú citáciu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, pozn.).

35. Ako už ústavný súd v predošlej stati uviedol, o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takého práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06, III. ÚS 79/2012).

36. Sťažovateľom uvádzané skutočnosti v jeho ústavnej sťažnosti nesignalizujú žiadnu možnosť porušenia jeho označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Ústavný súd v takom prípade nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie záverov najvyššieho súdu. S prihliadnutím na požiadavku sťažovateľa zrušiť napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu vydané v jeho trestnej veci a vrátiť vec na ďalšie konanie (Špecializovanému trestnému súdu, ktorý navyše v predmetnej trestnej veci celkom zjavne nemá vecnú príslušnosť, pozn.) tvrdenia sťažovateľa podľa názoru ústavného súdu sledujú len dosiahnutie zmeny výsledku súdneho konania, ktoré neskončilo podľa jeho želania, čo však nemožno spájať s porušením základného práva na obhajobu, resp. na súdnu ochranu.

37. Pretože ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia sťažovateľom označených základných práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu, už pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

38. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa už ústavný súd ďalšími návrhmi formulovanými sťažovateľom v petite ústavnej sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. mája 2020

Miroslav Duriš
predseda senátu